

DARVASI LÁSZLÓ

Szerezni egy nőt

Amikor a legutóbb látogatott meg a fiam, arra kértem, hozzon nekem egy nőt. Dörzsölgette a homlokát, minek az nekem, az én koromban, és egyáltalán. Tűnődtem egy kicsit, de végül azt válaszoltam, nem tudom, hogy mire, arra is jó lenne, vagy csak hogy legyen, például. Egyszer még eljön egy nő, és itt lesz. Nálam lesz. Az enyém. A fiam elmosolyodott. Sápadt ínyén romlottan fénylett a nyál. A fiam fogai ferdek voltak, és napok óta nem borotválkozott. Gyors hajtéssel kiitta a pálinkás poharat, eltaposta a csikket, és már ment is. De a furgon mellől még visszakiáltott. Jól van, szerez nekem egy nőt. Fölporzott a földút, és mintha az árokperti satnya fűzfák bólogattak volna utána. Tudtam különben, nem olyan egyszerű ez. Szerezni egy nőt. Amelyik kellene, az nem jön. Amelyik meg nem kell, tolakodik, előre még pénzt se akar elfogadni, persze végül ezek is tartják a markukat. Tanyára nem igen jönnek ki. Elmennek a faluba, üldögélnek a kocsmában, de a falu határában lecövekelnek, dideregve megállnak, összehúzzák a vállait és ingatják a fejüket, hogy tanyára nem. Azt már nem. Úgyhogy le is mondtam a dologról, igyekeztem nem is gondolni arra, hogy lesz egy nőm, vagyis hogy jó lenne, ha lenne. De aztán néhány nap múlva a fiam furgonja nagyot zökkent a ház előtt. Délelőtt volt, amolyan párás és félfelhős, mintha az ég nem tudta volna eldönteni, mit akar, kivilágosodni és kéken szikrázni vagy szürkét vizelni földre, állatra, trágyadombra. Tegnap még esett, vasszürke huzalok feszültek az égtől a földig. Tülkölt a furgon, csapódtak az ajtók. Nem mozdultam. Már éreztem, hogy nincs egyedül a fiam. Nyikordult a kertkapu. Valamit mondott a fiam, talán hogy erre tessék, a sárra vigyázzon, és hogy ne féljen, nem bántja a kutya.

Nagyon nagy kutya, mondta ekkor egy nő.

Olyan volt a hangja, mint amikor lapulevelek simogatják egymást. Mint amikor kettéosztja magát a szél, s egymáshoz hajtja, összedörzsöli a nyirkos lapuhátakat.

Ne jöjjön be, kiáltottam, a nő maradjon az udvaron!

A fiam nevetett, ne bohóckodjon apám, maga mondta, hogy kell, hát tessék, itt van, elhoztam, nem kis utánajárás volt, de azért megcsináltam. Szóval, apám reggelig van egy nője, ez majdnem egy egész nap, de holnap kora reggel érte kell jönnöm, így szól a megállapodás.

Fizesd ki, mondtam a fiamnak.

Szóval akkor mégis kell, apám?

Hogyne kéne, kiabáltam.

A fiam morgott valamit. Elképzelttem, hogy húzza föl az ajkait, hogy vilantja ki a sápadt ínyét, aztán kifizeti a nőt, vagyis leszámol neki valamennyi pénzt. Csönd lett. A nő nem szólt. Nyilván tanult nő volt. Sokszor elmondták már neki, mi a dolga. A fiam topogott a verandán, mi van hát, apám. Előrejött és bekukkantott az ajtón, nézett rám. Ültem a hokedlin, mint rendesen. Talán azt kellett volna mondanom, hogy menjenek el, de nem ezt mondtam. Azt mondtam, semmi nincsen, ne nyugtalankodjon, meg hogy köszönöm. Nagyon köszönöm, fiam. Nem kell semmit se köszönni, csak most már menne, dolga van, morogta. Közben a nő is megszólalt a háta mögül, vagyis inkább csak sutogott, úgyhogy nem is értettem egészen, de azért annyit kisilabizáltam a rosszabbik fülemmel, hogy ajánlatot tesz a fiamnak. Összedörzsölődtek a nedves lapulevelek. Ha a fiam vele is csinálja, akkor azt csak félpénzért számítja föl. És ha már itt van, miért ne csinálnák. Mindenki jól jár.

A nő az enyém, kiáltottam.

A tied, drága jó apám, nevetett a fiam, tied a nő, már ki is fizettem.

A szomszéd tanya felől tehén bőgött, birkák mekegtek nyikorogva, és egy fiatal kakas is kukorékolt vadul. Mint amikor vízbe fúl valami. És a szél hangja. Mert a szél hangja a levelek remegése, meg a langyos kövön tovasikló légáram, igen, ahogy a követ dörzsöli, simogatja, lehelgeti a fuvalat, és abból zene lesz, vagy inkább valami ritmus, a levelek, a fű, és a fölkkavarodó por. Én tudom, mi a szégyen. Hallottam a szelet. És kint a szélben, igaz, nem olyan nagy szélben, de ott állt egy nő, aki az enyém volt erre az egy napra. Kicsit fáztam, éhes is voltam, de volt egy nőm. Elmegyek, apám, kiáltott föl egyszerre a fiam, és nem is várt választ, hallottam a súlyos lépteit, ahogy a furgon irányába csattog a sáros udvaron keresztül. De még visszakiabált, hogy vigyázzak magamra. A motor akadozva berregett. Elment a furgon, újra csönd lett, vagyis nem lett igazi csönd, mert volt valamennyi szél, és beszéltek az állatok, és az udvaromon ott állt egy nő. Elképzelttem az arcát. Hogy nézelődik. Fintorog, és néha megrázza a fejét, hogy mi ez. Csalódott, nem ezt várta. Mondta a fiam, hova jön? Mondta neki, kihez, miféle alakhoz jön? Mondta neki, mi vár rá? Mindegy. Itt van, és most már nem remélhet. Már látja, hová került. Egy szemetes, sártól búzló udvar, kicsiny vályogház az oszlopsoros verandával és a düledező udvari kúttal, itt áll, mintegy belemeredve a sártól tarajos földbe, érez valami határozottan kellemetlent, valami homályosan fenyegetőt, s bár még nem kiszolgáltató, de már csalódott mindenképpen, egyik lábáról a másikra áll, hunyorog, eltakarja a szemét, ó istenem, mondja, na elég ebből.

Az én tanyám. Szeretem. Szeretek itt, semmi különös, nem túlságosan nagy érzelmek, a magány rendre tanítja a lelket, a többi meg, az udvar, a közeli szélfogó erdő, a vetemény, nem érdekes. Persze azt is készséggel elismerem, hogy másnak egyenesen visszataszító lehet a hely. A fiam se bírta sokáig. Mondjuk, én se vagyok elragadtatva tőle, de azért az enyém.

Hogy hívják, kérdeztem.

Bemegyek, mondta, és tett egy tétova lépést a veranda felé. Éreztem a testét, ahogy mindenre készen, és nagyon elszántan mozdul, éreztem a húsát, a hasának a melegét, a csontjai keménységét. Egy test, amint mást akar, ami van. Tudtam, hogy így van ez. Az a sok akarás teszi tönkre az embert. És ez a nő is akar most valamit. Azt gondolja, végére jár ennek a dolognak. Na hiszen. Miközben a lelke csöndben van. Alszik a lelke. Ájult. Nem is tudja róla. A testére bízta magát, és az elindult. Lépett vagy kettőt. Mintha az arcomba csapott volna a szaga.

Még egyet mozdul, és széttépi a kutya, mondtam.

Maga megőrült, mondta döbbenten, de azért már állt, gondoltam, vigyázva, megmerevedve. Bámulta a kutyát nyilván. Az állat meg őt nézte. Nagy, fehér kutyám volt, egyszer hazahúzott egy vaddisznót. Az állat még élt, csöndesen, mély bűgő hörrenésekkel haldoklott, a kutya meg napokig ette aztán. És nem adott belőle. Volt egy egész vaddisznója, és maga ette meg a szemét. Jól van, végül is ő találta, az ő zsákmánya volt. Nem adtam neki nevet. Ha például földühítettem, engem is megtámadott. Nekiugrott a mellemnek és ledöntött a földre. A hátamra került és átfogta fogaival a tarkómat, úgy tartott, sokáig. Addig tartott, míg meg nem nyugodott. Akkor elengedett, és utána sokáig nyalogatta az arcomat.

Úristen, mondta a nő, úristen.

Állt az udvaron, és nyilván a haját igazgatta.

Hány éves, kérdeztem.

Maga biztosan őrült, mondta.

Jöjjön elő, könyörgött.

Ugy ötven lehet a hangja után, szóltam.

Negyven, suttogta alig hallhatóan a nő. Negyven éves vagyok. És... ne csinálja ezt velem!

Aha. Milyen fiatal.

Én ezt nem értem, mondta nő.

Volt egy nőm, kint állt az udvaron, jó lett volna látni. Belenézni, mint egy kútba, abba a fiatal arcába. Fizettem érte, bármikor rámászhathnék. Nem tudom. Dél lett, és az ég a fényességet választotta, azt a csalfa, semmire se jó kéket. Éles árnyékok között fényfoltok ragyogtak bent a konyhában. Zenéltek a röpködő legyek. A por szikrázva lebegett. A falut már előntötte a harangszó. Ha a nő Kelet felé fordul, látja a templomot. A falu házait is talán, ha elég magas. A kutya, hallottam, éppen vizet lefetyelt.

Látja a templomtornyot, kérdeztem.

Csönd volt, nem válaszolt. Figyelt. Hallgatózott.

Mondom a templomtornyot, mondtam.

Hiszen maga rázza a farkát, kiáltott föl a nő olyan természetességgel, ami meglepett. Mintha víz verné a lapuleveleket, hús reggeli víz. Szél, pára, szégyen. Volt egy nőm.

Jó füle van, krákoztam nevetve.

Segíték, mondta váratlan eltökéltséggel, és választ sem várva megindult, és annyira gyorsan történt az egész, hogy nem tudtam figyelmeztetni, nem volt időm szólani, mert alighogy mozdult, a következő pillanatban hallottam a veszedelmes morranást, egy állkapocs csattanását, és hogy két test ütődik össze, és a nő sikoltott, és már el is terült a földön. És ettől jó lett nekem is.

Ne mozduljon, kiabáltam, meg ne mozduljon!

Csönd volt.

Megnyugszik, aztán elengedi, nyugtatgattam.

Ha nem mozog, nem lesz baja!

A kutya végül elengedte a nőt. Persze tovább tartotta fogva, mint engem szokott, végül is ez egy nő volt, és egy nő nem olyan, mint egy férfi, aki én vagyok.

Nyalogatja már az arcát, kérdeztem.

És délután lett. A nő már újra állt, végre letisztogatta magáról a sarat, de nem mert megszólalni, hogy most akkor mit csináljon, tehet-e egyáltalán valamit, és én elképzeltem, ahogy a tarkóját masszírozza, és az ujjá hegye bele-téved a kutya fogainak a nyomába. Biztosan vérzik az arca, ahogy elesett.

Milyen színű a haja, kérdeztem végül.

Festetem, mondta.

És most milyenre van festve?

Szőkére.

Sajnos elállt a szél. Árnyék suhant át az udvaron, az ismerős gólyapár indult a kanális felé békákat meg siklókat fogni. Nyilván a nő is őket nézte. Elállt a szél, és én ilyenkor úgy érzem magam, mintha valaki elhagyott volna.

Akarja, hogy meséljek magának, kérdeztem.

Nem akarom, mondta a nő. Haza akarok menni.

Itt élek, mondtam. Az én tanyám. Lát mindent.

Engedjen el, könyörögte a legkisebb alázat nélkül.

Elképzeltem, hányszor körbejárta már a tekintete az udvart. Már nem csak ismerős itt, de szinte bennszülötté vált e néhány óra alatt, kiismert minden zugot, fűcsomót és repedést, emitt a mohos fahalom, ott egy góré roncsai a szerteszóródott kukoricacsutkákkal, látja az árnyékok lassú vándorlását a falak, a földből meredő csonka lécek és az öreg fatörzsek között, látta hogy fárad el és romlik meg a fény, a fülébe költözött a veranda oszlopsorát befutó szőlőlevelek és a fölmagzó gaz finom neszezése, és most már tudja a kutya pofáját, magán érzi a szagát, el is nevezhetné akár, talán látja a távolban a falu házait,

a föl-fölcsillanó templomtornyot, és akkor most, ahogy lassan szétszivárog, mint a méreg, az est, még ez az ellenséges, de legalább belátható világ is elvész, elmerül a sötétség mélyében, hogy egy még nagyobb és termékenyebb kiszolgáltatottságnak adja át a helyét. Ittam. Volt borom, magam csináltam, nagy, savanyú kortyokban. Ittam, és csuklottam, és volt egy nőm.

Szükségem van, mondta egyszerre.

A hangja nem volt sem könyörgő, sem parancsoló, egyszerűen csak egy tényt közölt a világ megannyi dolga közül. Elmagyaráztam neki, hogyan és milyen irányban menjen az udvar végébe. A budi a szemétdomb mellett áll. Ha egyenesen oda tart, és nem ugrádozik, és nem énekel közben, a kutya nem bántja. Nincs papír, vagy ilyesmi, arra ne is számíton. De ha végzett, nyomban jöjjön vissza. Nem sokáig maradt el. Viszont azzal tért vissza, hogy szomjas. Kigurítottam neki a borosüveget. S ahogy lassan elnyúltak az árnyak, az erőtlensége és a fásultsága föloldódott. Tompa lett, de talán mégse közömbös, azt hiszem. Üljön le az ajtó mellé, ajánlottam neki. Üljön a kőre, a kutya-tál mellé. Tolja odébb az állatot, ha nem fér el, biztattam. És a nő így is tett, ott ült az ajtó előtt, hátát az ajtófélfának vetette, egészen közelről láttam az árnyékát, és hallottam a lélegzését. Cigarettazott. Ez jó volt. Mintha eddig nem is gondolt volna erre, vagy egyszerűen csak nem mert volna, váratlanul előhúzott egy cigaretta, öngyújtót kattintott, és én talán megláttam az arcát is, vagy csak elképzelttem a hirtelen föl villanó fényben, végül is mindegy, egy szőke nő volt, aki különben festeti magát, viszont az enyém volt. Csak az enyém. És ez volt a fontos. Kicsi, gyors köröket írt le a parázs az estben, egyik szárlól a másikra gyújtott. Odafent meg a tétován szikrázó csillagok, a saját taknyában ázó Hold, egy bagoly vijjogása.

Meddig akarja még ezt csinálni, kérdezte egyszerre.

Nyugodt volt a hangja, megfontolt.

Aztán meg azt is megkérdezte, miért csinálom. De már nem volt kíváncsi se, és nem félt, esetleg fáradt lehetett. Igen, biztosan az volt, fáradt volt. Ivott, kért egy újabb üveggel. Azt mondtam neki, hogy a kutya most már nem fogja bántani. Azt csinál, amit akar. Volt egy nőm és éjszaka volt, és mindannyian tettük a dolgunkat. A kutya a kerítés mellett szaglászott a sünök után. A nő fészkelődött, éreztem, hogy fölélénkül a lehetőség hallatán.

Kérdeztem tőle, alszik-e még a lelke.

Micsoda?!

A parázs megállt a sötétségben, megakadt félúton.

A lelke, ismételttem.

Nem válaszolt.

Aztán mégis mondott valamit. Éreztem, hogy feláll, na jól van, suttogta többször is, jól van, ha ezt akarja, kipróbálhatjuk. És a kutya fölvinnyogott,

mert belerúgott a nő. És újra megrúgta az állatot. Takarodj, mondta neki, tűnés, te dög. És aztán talán, egyik pillanatról a másikra elaludtam. Alvás volt, ájulás volt, mindegy. Hevertem a földön. Úgy ébredek mindig, hogy sokáig csukva marad a szemem. És most is csukva maradt, de már éber voltam és figyelmes. Erős és hideg ujjak ismerkedtek az arcommal, a számmal, és a nyakkammal.

